

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z powództwa R. P.
przeciwko "P." sp. z o.o. w E.
o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 stycznia 2025 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach
z dnia 4 października 2023 r., sygn. akt III Pa 9/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

ł.n

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 października 2023 r. Sąd Okręgowy w Suwałkach w sprawie z powództwa R. P. przeciwko "P." sp. z o.o. w E. o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Ełku z dnia 19 czerwca 2023 r., którym zasądzone od pozwanej na rzecz powoda 26.766,66 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy zawartej na czas nieokreślony i nakazano pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Ełku kwotę 1.338 zł tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powód był zwolniony.

Pozwana zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa materialnego: art. 45 § 1 k.p.

w zw. z art. 30 § 4 k.p., przez błędną wykładnię jak też niewłaściwe zastosowanie przepisu art. 45 § 1 k.p. na skutek przyjęcia, iż w okolicznościach spornej sprawy mimo braku zakwestionowania zaistnienia podstawy i przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę, tj. likwidacji jedyne go stanowiska kierownika Działu Technicznego, na którym był zatrudniony powód z przyczyn ekonomicznych, Sąd uznał, iż wypowiedzenie umowy o pracę powoda było nieuzasadnione, albowiem pozwana nie zastosowała kryteriów doboru do zwolnienia spośród dwóch pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowników mając na uwadze kierownika innego działu, tj. Działu Inwestycji i Utrzymania Obiektów, który przejął zadania Działu Technicznego.

Skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi, który wydał zaskarżony wyrok lub innemu sądowi równorzędnemu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co istoty sprawy przez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej pozwana upatruje w tym, że zaskarżonym wyrokiem oddalono apelację z powodu przyjęcia, iż pozwana musiała zastosować kryterium doboru pracowników do zwolnienia spośród kierowników innych działów, które nie podlegały likwidacji. W ocenie skarżącego takie uzasadnienie zaskarżonego wyroku wydano z ewidentnym naruszeniem art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 30 § 4 k.p. Skoro do kompetencji pracodawcy należą decyzje odnośnie zmian organizacyjnych w zakładzie pracy to decyzja w sprawie utrzymania istnienia działu i jego likwidacji była suwerenną decyzją pozwanej, która nie podlega kontroli sądu. Stanowisko Sądu jest również nietrafne, ponieważ w istocie zmierza do sytuacji nakazania pracodawcy oceny pracy kierowników innych działów i ewentualnego wypowiedzenia bez przyczyny umowy o pracę innemu kierownikowi tylko z tego względu, że jest likwidowany jeden dział w strukturze organizacyjnej zakładu pracy i stanowisko kierownika tego działu. W ocenie skarżącej zajmowane w orzecznictwie stanowisko odnosi się do stanów faktycznych, w których zmiany organizacyjne

dotyczyły kilku stanowisk i należało ustalić kryteria doboru pracowników do zwolnienia. Zdaniem pozwanej nie dotyczy to sytuacji likwidacji jednego stanowiska pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam

zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC z 2006 r. nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

W sprawie istotną rolę w zakresie podnoszonej przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacji odgrywały ustalenia faktyczne. Podnoszone przez skarżącą w tym zakresie argumenty stanowią polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi. Sąd Najwyższy związany jest dokonanymi w sprawie ustaleniami faktycznymi. W sprawie Sądy obu instancji dokonały wszechstronnej oceny dowodów. Szeroko uzasadniły, dlaczego przyjęły, że u pozwanej doszło do połączenia dwóch działów. Konsekwencją tego była likwidacja jednego z dwóch takich samych kierowniczych stanowisk pracy. W związku z czym zwolnieniu podlegał jeden pracownik spośród wykonujących taką samą pracę. Zatem to w takim stanie faktycznym Sądy obu instancji stwierdziły, że wskazanie przez pozwaną, iż przyczyną wypowiedzenia jest likwidacja stanowiska pracy nie jest wystarczające dla uznania, że jest ono uzasadnione.

Sąd pracy nie może oceniać zasadności działań organizacyjnych i ekonomicznych podejmowanych przez pracodawcę, natomiast ocena zasadności wypowiedzenia dokonanego z tych przyczyn w stosunku do osób zajmujących te same stanowiska z reguły polega właśnie na kontroli kryteriów doboru pracownika

do zwolnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2015 r., I PK 140/14, LEX nr 1653739). W orzecnictwie Sądu Najwyższego dominujące jest w tym zakresie stanowisko, w którym Sąd Najwyższy opowiada się za powinnością pracodawcy określania w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę kryteriów wyboru pracownika do zwolnienia (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2008 r., I PK 85/08, LEX nr 497682; z dnia 18 października 2011 r., II PK 45/11, LEX nr 1489239; z dnia 1 czerwca 2012 r., II PK 258/11, OSNP 2013 nr 11, poz. 128; z dnia 25 stycznia 2013 r., I PK 172/12, OSNP 2014 nr 4, poz. 52; z dnia 10 września 2013 r., I PK 61/13, LEX nr 1427709; z dnia 18 września 2013 r., II PK 5/13, LEX nr 1376065). Zatem wtedy, gdy pracodawca likwiduje jedno ze stanowisk kierowniczych, wówczas swój wybór winien odnieść także do innych osób zatrudnionych na równorzędnych stanowiskach w kadrze kierowniczej, nie tylko w danym pionie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 2014 r., I PK 73/14, LEX nr 1567456).

W związku z powyższym analiza uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia oraz wniesionej skargi kasacyjnej nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

[a.ł.]